

TISKOVÁ ZPRÁVA

ZVÝŠENÝ VÝSKYT VIROVÝCH GASTROENTERITID

V letošním roce zaznamenáváme vysoký výskyt gastroenteritid virového původu. Jedná se o onemocnění trávicí soustavy, laicky nazývané střevní chřipkou. Ve vyšší míře se vyskytuje zpravidla v období od ledna do konce jara. V tomto roce evidujeme onemocnění však nepřetržitě zejména v individuálních případech či v rodinách.

V ČR je k 5. 9. 2022 evidováno 11 515 případů (pro srovnání rok 2021 - 4 681 případů, rok 2020 – 4 064 případů). V Libereckém kraji máme ke stejnému datu laboratorně potvrzeno 575 případů (pro srovnání rok 2021 – 362 případů, rok 2020 – 156 případů). Počty případů za uplynulé roky jsou vždy za celý rok. Z uvedených počtů onemocnění je jasně patrný vysoký nárůst.

Nejčastějšími původci virových gastroenteritid jsou noroviry, rotaviry, adenoviry a astroviry. Onemocnění se projevuje jako průjem (vodnaté stolice bez příměsi krve či hlenu), zvracení, teplota, bolesti břicha, křeče v břiše. Někdy se mohou objevit i bolesti hlavy, svalů a kloubů. Příznaky se svojí intenzitou mohou velmi lišit a mohou vést až k dehydrataci. Vyšší riziko dehydratace a s ním spojených potíží je zejména u malých dětí a starších osob. U těžkých průběhů pak bývá nutná hospitalizace k provedení rehydratace. Onemocnění obvykle trvá 1–5 dní v závislosti na velikosti infekční dávky a zdravotním stavu pacienta. K přenosu dochází převážně fekálně-orální cestou. Virus se vylučuje stolicí, dostává se do prostředí, které může kontaminovat. Možný je i přenos vzdušnou cestou při zvracení a průjmu, při splachování.

„Virové gastroenteritidy se snadno šíří zejména v dětských kolektivech, zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociálních služeb. Jedná se o vysoce nakažlivé onemocnění, u kterého je inkubační doba, tedy doba od nakažení k prvním příznakům, 1-3 dny. Letos evidujeme několik epidemií, které proběhly během pobytů dětí na školách v přírodě. Většinou jedno dítě, které začalo mít příznaky druhý den, nakazilo ostatní členy kolektivu. Některé akce musely být předčasně ukončeny, ojediněle zasahovala i ZZS LK právě kvůli skutečnosti, že se potíže najednou objevily u většího počtu osob. Nicméně na většině akcí příznaky v průběhu 1 až 2 dnů pominuly a kolektiv se mohl vrátit k běžnému programu,“ popisuje MUDr. Hana Knížová, vedoucí protiepidemického oddělení KHS LK.

„Nedílnou součástí školních akcí je vedení zdravotnické dokumentace dětí a dospělých osob pořadatelem. Patří k ní mimo jiné i písemné prohlášení zákonného zástupce dítěte o tom, že dítě nejeví známky akutního onemocnění a ve 14 kalendářních dnech před odjezdem do školy v přírodě, na zotavovací akci nepřišlo do kontaktu s fyzickou osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy a ani mu není nařízeno karanténní opatření, tzv. bezinfekčnost. Není tedy správné poslat na akci dítě, které několik dní před odjezdem zvrací s tím, že v době odjezdu potíže nemělo. Stále může být pro ostatní infekční a rodiče i přes to bezinfekčnost podepíší. Tato skutečnost potom vyjde najevo při šetření epidemických událostí. Z velké části tak o průběhu akce vlastně rozhodují rodiče, jak zodpovědně přistoupí a vyplní právě bezinfekčnost“, říká Ing. Kateřina Hochmalová, ředitelka odboru hygieny dětí a mladistvých.

Prodělané onemocnění nezanechává imunitu, je tedy možné onemocnět opakovaně. Léčba je pouze symptomatická, jejím základem je kompenzace ztráty tekutin a dodržování diety po dobu několika dní. Jako prevence funguje dodržování základních pravidel hygieny rukou a prostředí. Nemocný by měl být alespoň v částečné izolaci.

U dětí ve věkové skupině od 6 měsíců do 2 let jsou nejčastěji tato onemocnění způsobena rotaviry. Proti tomuto původci existuje možnost očkování. Jsou k dispozici 2 druhy vakcín, které se podávají ve formě kapek do úst. Očkování je dostupné v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost.

U dospělých jsou onemocnění způsobena převážně noroviry, které mívají většinou také sezonní charakter. Příznaky jsou stejné. U norovirů může dojít k přenosu i kontaminovanými potravinami nebo kontaminovanou pitnou vodou. K vyvolání infekce stačí velmi malá infekční dávka.

„Při vzniku jakýchkoliv onemocnění, kdy dochází ke ztrátě tekutin, je nutné sledovat zdravotní stav. Pokud nemocná osoba není schopna přijímat tekutiny, je potřeba vyhledat lékařskou pomoc,“ uzavírá Knížová.

Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK